

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

FIGURETAS DE PESSEBRE. — EL NOU MINISTERI

Antoni Maura.

Sanchez Toca... el violón.

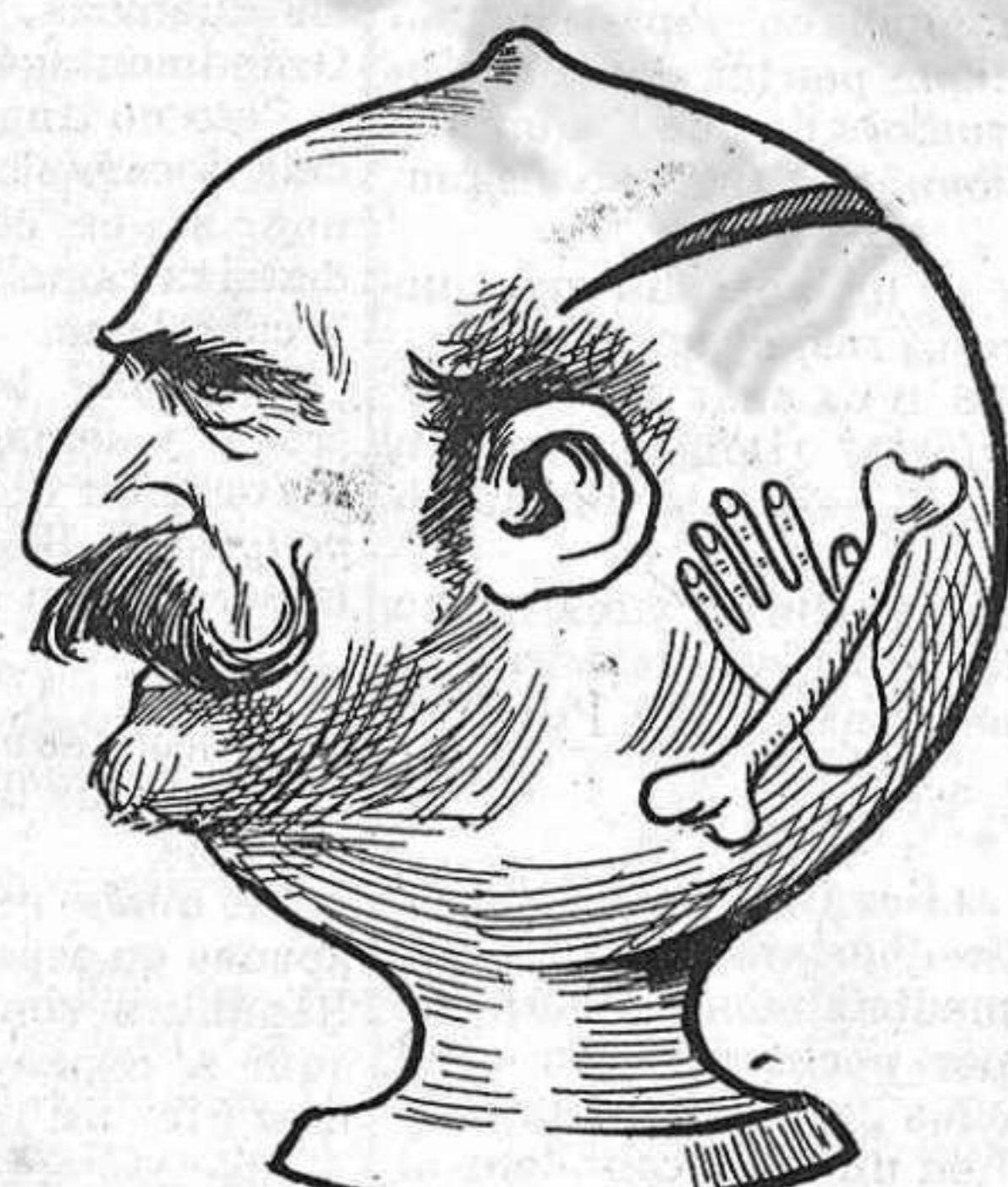
Rodriguez Sant Pere.

Allende-Salazar (a) el Pagés.

Arsénich Linares.

Guillém Os-ma.

Sanchez Guerra (ex-guindilla).

Ferrandiz y ¡Niño!

Dominguez Pascual, el del ciri.

LA SENMANA

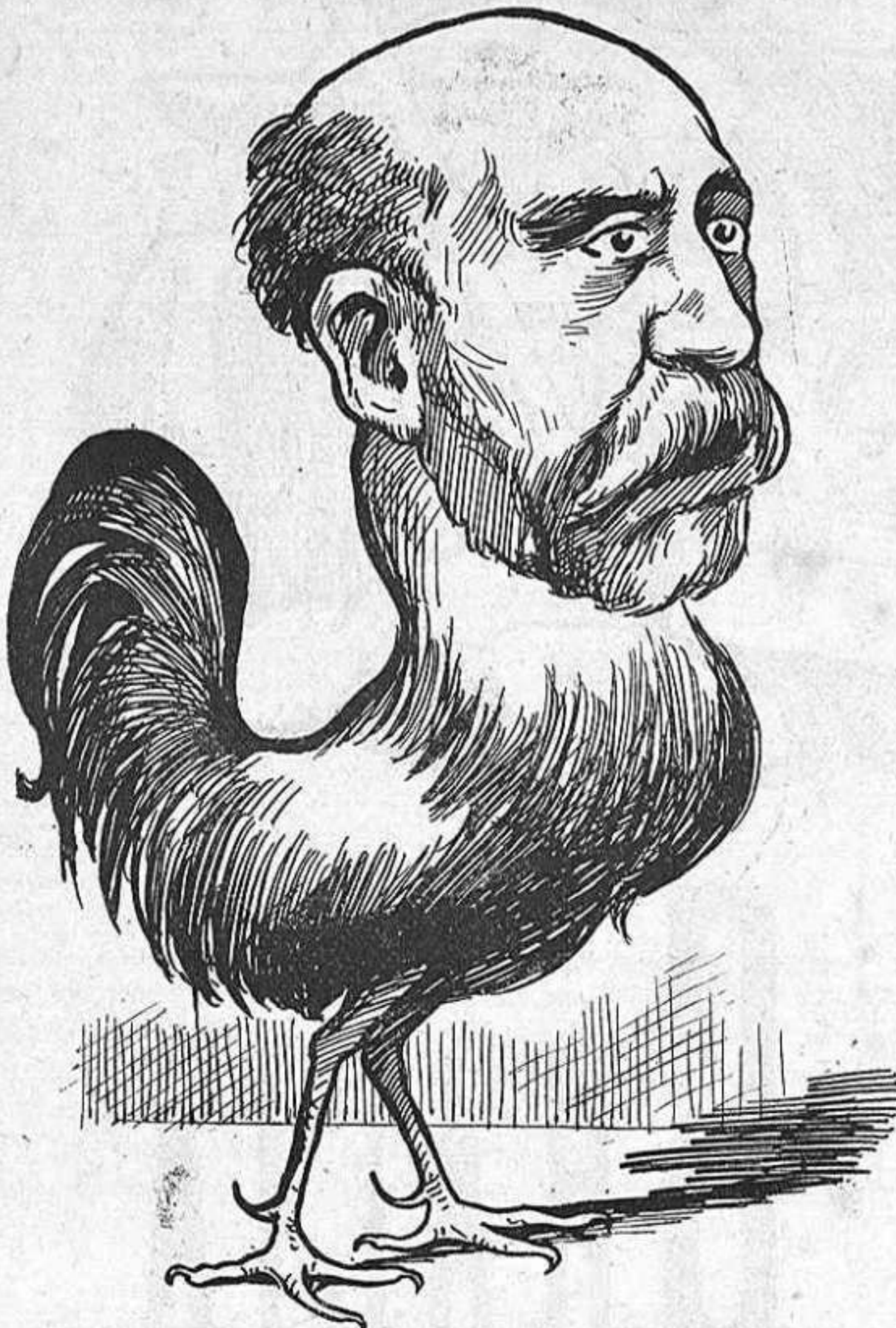
EN Maura s'ha revanxinat: ha volgut donar una mostra de valor y ha tirat la capa al toro, embestint la qüestió de la marina. Aquella qüestió mateixa que á entrada d'estiu va produhir, aparentment á lo menos, la seva cayguda y la de 'n Silvela. Ara la renova, com volguent dir

qu' ell es home per tot, y que qui pretengui hostilitzarlo, ja té un' arma pera ferho: ell mateix li proporciona. Ja saben, donchs, els villaverdins lo que han de fer, si aspiran á anular á n' en Maura. Déixinse de conspiracions, déixinse de segarli l' herba sota 'ls peus, y agáfinse á la qüestió de la reconstitució de la marina, lluytant contra ell á cara descuberta. Segurament que no ho farán... y á pesar de tot ja veurán vostés com els projectes náutichs de 'n Mau-

ra no tiran endavant. Si 'ls ha tret ha sigut sols com un' arma política de ocasió, pera fer veure que no tem als seus enemichs intestins... Ell diu que no 'ls tem; pero quan aixó afirma es tal vegada quan la professó li va més que may per dintre. No falta qui suposa que 'l primer ministre prompte acabarà la corda; que ja comensa á estar fastiguejat de las contrarietats que troba per tot arreu; y que á l' hora menos pensada 's retirará de la política, per anarse'n á caseta y no sortirne més. Ell

no farà com en Silvela que may havia politiquejat tant com desde que va retirarse. En Maura 's retirará de veras pera no recordarse'n may més. Com á síntomas de l' actual irremediable disolució dels partits de la monarquía, senyalém tots aquests fets y preném nota de aquestas intencions més ó menos fundadas. Lo evident es que 'l país res pot esperar de uns partits que s' están desmoronant, ni de uns homes que no conservan ni un átom de prestigi.

El nostre gall

Gall d' especials condicions, gall entre 'ls galls el primer, es l' únich que té esperons, per dirigi' l' galliner.

Decididament, el règimen monàrquich aquí a Espanya ha fet a tots.

El nostre amic Lletjet va posar de relleu en eloquent discurs els abusos comesos per la Companyia Trasatlàntica, contra 'l comerç i la producció i contra 'l mateix Estat que li otorga una subvenció anual de 8 milions 500 mil pessetas.

Les tremendes acusacions del diputat republicà quedaren sense resposta. La Trasatlàntica no sols perjudica als exportadors espanyols, imposant-los unas tarifas doble gravosas que las que concedeix als estrangers, sino que ademés defrauda al Estat en son arsenal de Matagorda, havent puntualitat el Sr. Lletjet alguns casos que aixís ho demostran.

Pero així sí, en virtut de un article dels seus Estatuts pot el gerent destinar quantes sumas cregui necessaries al pago de determinats serveys, sense venir obligada a donarne comptes a ningú.

De manera que una part de la subvenció bé podria ser que s' empleés en tapar bocas i ulls, y en conquisar-se apoyos y benevolencias. No's comprén d' altra manera que hi haja qui ampari 'ls grans abusos de la Companyia, y qui s' empenyi en sostenir una subvenció que 'l Sr. Lletjet va qualificar ab frase acerada de *Llista civil* del Marqués de Comillas.

Apesar de unas denuncias tan graves, la subvenció ha sigut votada novament. Y es de creure que ho será mentres subsisteixi 'l actual estat de cosas.

Es el poble, y sols el poble el qui ha de salvarse a sí mateix posant en acció las energías de la seva voluntat.

PEP BULLANGA

Están ben llestos

BARCELONA s' ha emancipat completament de la influencia perniciososa dels partits de la restauració, y Catalunya entera s' disposa a seguir en aixó 'l exemple de la capital. Encare quedan en certs districtes rurals algunas tacas de la filoxera caciquista; pero si 'ls republicans volém—y es segur que voldrém—desapareixerán de allí, com han desaparegut de Barcelona. Basta emprar ab voluntat y fermesa els enérgichs desinfectants de las aspiracions republicanas.

Que l' emancipació republicana de Barcelona es un fet indiscutible, res ho demostra tant a las clares com el desgabell que reyna entre els elements del partit de la restauració, tan boyants y omnipotents quan el poble dormia, deixantlos exercir el monopoli absolut de la política: quan ungits pels governants de Madrid, que alternativament s' anavan passant el mànec de la paella, dominavan els comitès, y valentse dels xanxulos y de las tupinadas s' apoderavan de todas las representacions populars pera ferne 'l us més convenient a la satisfacció de las sevas ambicions y concupiscencias insaciables.

Pero, per fi, tot aixó s' ha acabat. De 'l era de las vacas grassas, qu' ells sols munyían, ja no se 'n canta gall ni gallina. El poble s' ha despertat, s' ha llansat resoltament al exercici dels seus drets polítics, y quan el poble vol, es el poble qui mana y disposa en tot lo referent a la bona gestió dels interessos públichs.

Y tals han quedat las tayfas caciquistas, després de las tres últimas sotragadas electorals, que avuy en lloch de inspirar temors y recels com en altres temps, més aviat inspiran compassió y fan riure.

«Casa sin harina, todo es mohina,» diuhen els cas-

tellans, y aixó resulta tan cert y tan conforme ab la realitat fins en aquesta terra catalana, que no hi ha mes que seguir las maniobras y evolucions dels cap-pares de aquellas destarotadas collas, pera comprendre que han quedat reduhits a la categoria de aquells tres infusoris de que parlava 'l genial Bartrina, habitants de una gota d' aygua, ab la circumstancia especial de que 'ls infusoris caciquistas, lluny de viurehi tranquilament s' hi están asfixiant, sens dupte perque la seva gota d' aygua es bruta.

D' ells se pot dir ben bé que son poch y mal avinguts. No hi ha pitjor disolvent que la desgracia.

Menos mal quan eran sols dugas las pandillas políticas imperants, a las ordres cada una d' ellas de un jefe únich. Alashoras era molt fácil entendre's. Deya en Cánovas:—El meu representant a Barcelona es en Planas y Casals: qui no estigui ab en Planas y Casals, que res esperi de mí. Y la mateixa cantada feya en Sagasta:—Jo no tinch a Barcelona altre representant qu' en Comas y Masferrer, y no cal que res esperi de mí, qui ab en Comas y Masferrer no estigui incondicionalment.

Y en Planas y Casals y en Comas y Masferrer, a solas algunas vegadas y units sempre que convenia, eran els amos y senyors de la política de Barcelona. Ells provehían als Ajuntaments y a la Diputació provincial de amigatxos disposats a pagals'hi tots els favors que d' ells rebían... Planas que vols, Comas que desitjas... Ells introduhían las sevas influencias en tots els ordres de la vida pública, y mes de un cop en els de la vida privada. Ningú era capás de resistir l' absolutisme de las sevas imposicions. Tenían carta blanca per tot.

Pero aixó s' ha acabat. Per una part el poble ha reivindicat els seus drets, y contra el poble no hi valen cacichs, y al mateix temps aquella concentració de las banderías monárquicas que dominavan la gobernació del país, se 'n anat a ca'n Pistrans.

Per aquest doble motiu queda desconcertat, com may s' hi havia vist, el caciquisme subaltern, assot dels pobles apátichs y dessidiosos.

Avuy l' omnipotent Planas y Casals se 'n va a Madrid, y a pesar de la seva llestesa reconeguda, no sab a quina taula de salvació agafarse pera no anarse'n a fons. De la de 'n Silveira no se 'n pot refiar ni ell, ni ningú: la de 'n Maura s' aparta del seu alcans, y desesperat pega grapada a la de 'n Villaverde, que també fa cap-bussons. Allí, en aquell marrevolt, hi troba encare competidors brassejant desesperats com ell mateix: l' Enrich, l' Huelin, en Sandiumenje... tots volen ser jefes: jefes de un exercit nominal, sense soldats.

Pero en certa manera ja no es la jefatura lo que 's disputan, sino l' última engruna de un poder totalment anulat: l' alcaldía de R. O., la vara que cada lloch d' ells voldria posar en las mans de un seu amic. Una insignia de mando que tal com s' han posat avuy las cosas, no pot ostentarse sino ab humillació per no dir ab vilipendi. Quina autoritat pot exercir un arcalde desde la presidencia de una corporació que li será totalment hostil? O s' haurá de rendir a la voluntat dels representants del poble, ó s' haurá de resignar al abandono de un puesto que se li farà impossible. ¡Ay del arcalde, per més de R. O. que sigui, que conciti en contra d' ell las iras y l' animadversió del poble de Barcelona!

Seguint una orientació paralela a la dels desfets conservadors, se troban els titulats liberals no menos desfets que aquells. També la terra s' esllavissa sota dels seus peus.

Mentres en Comas, el vell cacich s' anava quedant ab quatre companys que de res li servían, un jove ambiciós, en Roig y Bergadà, obrant en inteligencia ab en Canalejas treballava de ferm pera constituir a Barcelona el partit lliberal monárquich democràtic. Ab els seus esforços en aquest sentit anava contrayent mérits pera serne 'l jefe, quan arribés l' hora de partir peras.

Y l' hora ha vingut. A un costat s' ha quedat en Moret, a las ordres del qual s' ha posat en Comas, desolat y sense esperansa. Y al altre costat s' ha constituhit la conjunció Montero-López Domínguez-Canalejas. Semblava qu' en Roig y Bergadà devia haver tret la rifa ab el bitllet que tenia prés feya tan temps. Donchs res de aixó: quan sigui arribada l' ocasió de cobrarla, se l' haurá de partir ab algú altre. Com si l' consideressin inepte per anar sol, li han donat companyia, que l' ajudarà, sino a acabar d' organisar el partit, a trencarse 'l coll.

Y quina companyia! La de 'n Bosch y Alsina y la de 'n Sala, el diputat indiscutible per Mura jun de mócrata clerical que a Tarrassa s' ha dedicat constantment a donar vida y prestigi als elements reaccionaris, fins a constituhirse en presoner d' ells!

Ja tenim, donchs, tela tallada pera ferne uns quantos vestits d' arlequí y sortir per aquests mons de la política a fer el Carnestoltes.

Pero tant se val: units ó separats, donantse 'l bras ó repartintse pinyas, els cacichs han acabat per sempre. Están ben llestos. Ja no podrán may més erigirse en amos y senyors de aquesta terra que 'ls aburreix ab tota l' ànima.

Cert que ja hi están avesats a semblant aburriment; pero aixís com avants aquest era passiu, trahintse ab l' apatia y l' abandono de la massa popular, avuy es actiu, enérgich y sobre tot conscient. Tres vegadas seguidas han sigut venuts en las urnas: l' última ni esma tingueren pera presentar batalla; y es segur que ho serán tantas quantas intencion cobrar lo perdut, tant si 'l govern de Madrid els copia, com si deixa de apoyarlos.

Ara sols falta que l' exemple de Barcelona y de alguns districtes de la regió, emancipats com la capital, vaji cundint per tot Catalunya y trascendeixi a lo restant de la nació espanyola.

Molt han de animarnos a ferho las brillants victorias alcançadas en el Parlament per la minoria republicana, a la que unánimement reconeix tothom avuy com l' única agrupació política seriament organizada, forta per lo que val y per las aspiracions que sustenta, més forta encare per l' apoyo decidit y entusiasta que la part sana del país li presta.

P. K.

CARRERA DE BAQUETAS

A *Veu de la Calumnia* no pot curarse de las pústulas malignas que tot sovint li apareixen en l' epidermis. Passa temporadas que 's presenta seca, escorreguda; pero a lo millor li apunta un granet, que li va creixent a ulls vistos, y ja tenim la pústula reveladora de que té la sanch envenenada, de que per ella no hi ha remey possible.

Y es molt curiós observar com a cada nova erupció, pert l' oremus y desvarieja.

No fa molts días el perdigot Puig y Cadafalch declarava en sessió pública del Ajuntament, que 'ls diners de las brigadas municipals servían pera subvencionar a la premsa. Aclarida la cosa, resultá que ni un sol periodista figura en las listas de las brigadas. Y en Puig y Cadafalch y *La Perdiu* que l' apoyá en la seva tasca moralisadora, quedaren com uns drapots.

L' altre día atacava al digne regidor Sr. Serrallera per haver demanat que sigués aumentat l' aguineldo que percibeixen mitja dotzena de pobres empleats de la contaduría municipal. *La Veu de la Calumnia* tot desseguit se la va tenir empecada.—El Sr. Serrallera té un germá qu' exerceix el càrrech de tenedor de llibres del Ajuntament, donchs el seyyor Serrallera ha fet la petició del aument del aguineldo pera favorir al seu germá.

El Sr. Serrallera li envía una atenta carta, demostrant que la imputació era falsa: que 'l seu germá, tenedor de llibres del Ajuntament desde fa trenta anys, no ha de participar poch ni molt del aguineldo aumentat... Y *La Veu de la Calumnia*, en lloch de donarli una satisfacció per haverlo ofés, li diu que va cometre una indelicadesa procurant l' aument de aguineldo per uns empleats que treballan en una oficina, en la qual també hi treballa 'l seu germá. Vegin vostés mateixos, si aixó no es l' últim extrem de la tontería, de la mala fé y del desvari.

Com si tingués una passa ha multiplicat els insults contra 'l Sr. Grandmontagne. Pera respondre a las valentas flagelacions del ilustre escriptor, no ha trobat altre recurs que acudir al repertori de las insolencias, de las injurias y xocarrerías.

Pero en aquest punt se li ha de donar la rahó: molt dura va ser la vergassada del Foment y es molt just que ab sos grinyols demostrí lo molt que se 'n ha sentit.

Pero no 'n tenia prou ab anar tant aporrinada, cayent a cada pas y revolcantse en el toll asquerós de las sevas zafarderías, qu' encare s' havia de atrevir a alear de nou la vista lleganyosa, pera clavarla un moment contra 'ls republicans.

—Quina te 'n farás—va preguntarse—pera esbullarlos 'l marro?

Y desseguit se la va tenir pensada.

Hi havia en l' administració de la *Fraternidad republicana* un empleat que per conveniencia propia, va tenir a bé cessar en el càrrech que desempenyava. Aixó que 's repeteix cada día en todas las societats y fins en las casas particulars, bastá pera que *La Veu de la Calumnia* se tramés un teixit d' embusterías, arribant fins al extrem de dir que corria l' rumor de que 'l depositari dels fondos de la *Casa del Pueblo* havia fugit ab els quartos.

Aquest rumor no havia corregut may, ni ningú l' havia sentit, avants de que *La Veu de la Calumnia* tingués a bé fabricarlo en els seus laboratoris de infamias y maldats. Perque ningú negará qu' es manifesta la seva intenció de sembrar l' escama entre 'ls obligacionistas de la *Casa del Pueblo*.

Pero li sortí l' tret per la culata. Bastá una carta de D. Joaquim Vila, conegut y honrat industrial, qu' exerceix el càrrech de tesorero de la *Casa del Pueblo*, el qual ni ha fugit, ni ha pensat fugir may, ni ha tocat un céntim dels fondos que se li confia, y que pera major seguretat té depositats en un establiment de crédito.

Y a pesar de un mentís tan solemne, formal y concluyent, *La Veu de la Calumnia*, com si en lloch d' escriure'ls pera la gent de bé, s' escrigués pera 'ls xinos, tingué la barra de dir:—No es cert que un empleat de la *Fraternidad republicana* va abandonar el càrrech? Donchs vegin com las nostras insinucions tenían algún fonament.

Prenguemne nota y 'l día que a *La Veu de la Calumnia* se 'n hi vaji per exemple un repartidor, no 'ns hi pensém mes; esbombem per tot Barcelona la següent noticia:—Corren rumors de que l' administrador de *La Veu de la Calumnia* ha fugit ab els fondos de l' empresa.

—No—dirá ella—qui se 'n ha anat ha sigut un repartidor y no se 'n ha endut res, ni un céntim.

—Ah! De manera que se 'n ha anat un repartidor y vosté mateixa ho confessa? ¿Donchs veu com els rumors que corrian sobre 'l particular tenían algún fonament?..

Aixó es senzillament burro... Burro y malvat en una sola pessa, que aquestas hibridacions estrafalarias son propias y características de *La Veu de la Calumnia*.

En el carrer de Aragó radica l' hermós solar de la *Casa del Pueblo*. Ab motiu d' estarse rebaixant el terreno per empendre immediatament las obras de construcció, desaparegué per pochos días un rétol indicant que aquells terrenes pertanyían a la *Casa del Pueblo*. Y com siga qu' en un solar colindant hi hagi un altre rétol que diu que aquell solar está en venta, ja 'n va tenir prou *La Veu de la Calumnia* pera propagar la noticia de que 'ls terrenes de la *Casa del Pueblo* s' havían posat en venta. Y relacionava el fracás de la generosa empresa dels republicans y de 'n Lerroux ab la fugida del depositari dels fondos.

Sapiguent lo que hi ha hagut y tenint en compte que *La Veu de la Calumnia* per equivocació, ó potser millor al descuido con cuidado s' havia equivocat de solar, prenent un rétol per altre, 's comprendrá fins ahont arriba la seva malicia burda y 'l seu afany de atenerse a la màxima jesuítica relativa als efectes de la calumnia.

Pero ni al saber pel clar lo que afectava ignorar,

ha volgut reconeixer que havia caygut del burro... També en aquest punt s' ha empenyat en sostenir que hi havia indicis pera creure racional y exacte lo que havia dit.

Per lo tant el día que vegin paper en el pis de sobre de aquell en que té establerta la seva redacció, no s' hi descalein y diguin:—Está per llogar el pis de la Rambla de las Flors ahont tenia las sevas oficinas *La Veu de la Calumnia*. L' amo de la casa no podia cobrar y l' ha tirada al carrer.

Ella s' exclamará; pero vostés respónguinli:—Ayay ¿no hi ha un pis per llogar en la mateixa casa? Donchs ja hi ha un indici per creure que vosté no pagava 'l lloguer y que l' amo de la casa l' ha despedida. Y ara no 's queixi, que aquest es el seu sistema.

Y tal com es el seu sistema... Ab aquests enredos y trapacerías procura consolarse de las afliccions que l' embargan, desde que 'l partit republicà li ha donat la gran tunyina del sigle. La que 'l día de l' última derrota proclamava ab aire de portuguesa «son gran triomf» ha d' estar sempre a una mateixa altura, a l' altura de un clown bobo de Circo Equestre, figurantse que pot enganyar als demés enganyantees a n' ella mateixa.

S' ha proposat y ha conseguit que tothom posi lo que diu en quarentena, y que per las sevas xavacadas, li etzivi tothom el mateix piropo:

—Arri allá, poca solta!

P. DEL O.

Portugal, una ilustre personalitat, el Doctor Machado, amant del progrés com el que mes puga serho, pero que fins ara, per lo que respecta a la forma de govern s' havia mantingut en una actitud ambigua, s' ha calat resoltament el gorro-frigi republicà. Ministre havia sigut del rey; pero al últim s' ha convenut de que 'l cumpliment de las aspiracions populars es incompatible ab el règimen monárquich.

Aprenghin els nostres Canalejas y Monteros Ríos que han fet el mateix viatge, pero totalment al revés, que l' insigne Doctor Machado.

Veus aquí ara alguns párrafos del últim discurs que ha pronunciat.

«Lo indispensable es organisar las foras vivas de la nació portuguesa. Que las organisi 'l partit republicà y la nació está salvada.

«Precisia que 'l partit republicà, qu' es un partit de oposició efectuhi alguna cosa mes que l' atach, la demolició que ja está feta. Es necessari que 's converteixi en un partit de govern. Si no pot lograr l' elecció parlamentaria, tracti de obtenir la municipal; si ni en el govern del Ajuntament pogués intervenir, intervingui en el dels pobles rurals. No deixi de ocupar cap puesto que pugui ocupar, per petit que sigui. Empenyis sobre tot en apoyar todas las justas reivindicacions dels pobres, dels humils. Siqui un partit republicà profundament socialista. Y quan els republicans, per medi de tota aquesta campanya, s' hajin mostrat homes de govern, tinguin la seguretat de que la República estará feta com en el Brasil, com en la Franea del 71, ahont una Assamblea legislativa ab una majoria de monárquichs, elegia per son president al republicà Grevy, y per jefe del Estat, a un monárquich convertit a la República, en Thiers.»

¿No es veritat que aquests conceptes tant com pera 'ls portugueses semblan escrits pera 'ls espanyols?

Per aixó 'ls reproduhim nosaltres; per aixó y pera demostrar que las ideas viatjan entre poble y poble ab menos pompa y ostentació que 'ls monarcas; pero tenen una gran vitalitat, y allá hont cauhen germinan desseguida.

Els reaccionaris y 'ls regionalistas, sentintse de las fuetadas, lladran desafortadament contra en Grandmontagne.

Pero no tinguin por que s' ocupin poch ni molt dels escandalosos abusos de la *Trasatlántica*, denunciats pel célebre publicista. Llops son ells de la mateixa camada, y ja es sabut que llops ab llops no 's caixelejan.

En cambi taxtan a n' en Grandmontagne de descregut y demagogo, y s' atreveixen a dir que no pot representar dignament a l' *Asociació patriótica espanyola* de Buenos Ayres, en nom de la qual usa de la paraula, en sas interessants conferencias.

Aquesta suposició es filla de la lleugeresa incalificable y de la supina ignorancia dels nostres reaccionaris.

Els quals no saben qu' en aquell país no hi ha apenas un espanyol que no sigui republicà. Patria y República son dos paraulas sinonimas, com ne son aquí a Espanya tres: monarquía, clericalisme y endarreriment.

Precisament els espanyols residents en l' Argentina han enviat a n' en Grandmontagne, a manera de despertador. Si a pesar de repicar tan fort, els nostres industrials clericals y reaccionaris, en lloch de saltar del llit amatents, s' hi tomban del altre costat, pitjor per ells: no caldrá mes que cubrirlos ab el llenzol per amortallarlos.

Encare que 'ns estigui mal el dirho, l' éxit obtingut pel nostre *Almanach* sortit a llum el passat dijous, ha sigut mes gros de lo que 'ns esperavam.

Per la modesta part que a nosaltres ens toca, agrahim al públich la favorable acullida que al *Almanach de LA CAMPANA* ha dispensat. El seu aplauso es la nostra millor recompensa.

Un aplauso calorós a D. Hermenegildo Giner de los Ríos, regidor electe pel districte octau de Barcelona.

Distingit últimament—previ concurs entre distints catedràtics y a proposta del Consell de Instrucció pública—ab la missió de passar a París y a Roma al objecte de ampliar estudis de Filosofia y Literatura, y ab un sobresou de 2,250 pessetas, ha renunciat a tant honrosa distinció, a ff de poder pendre part en las tasques del Ajuntament.

¿Qué me'n diuen els perdigots de aquest rasgo de amor a Barcelona realiat per un foraster?

Un exemple:
Las Cámaras cubanas van acordar un donatiu de 50 mil duros pera'l general Máximo Gómez. L'interessat digué acceptarlo; pero declaró qu'estava resolt a no cobrarlo, fins que'l darrer soldat hagués liquidat lo que se li deu.

Igual que a Espanya, ab els infelissos repatriats. Per aixó, gracias a aquest esperit de desinterés, de noblesa y de justicia, Espanya siguié vensuda, y Cuba arribá a ser lliure.

El Sr. Nougés, incansable diputat republicá per la circumscripció de Tarragona, ha posat de relleu un gatuperi del govern, en virtut del qual venia pagant l'interés del cinch per cent de una suma que li havia deixat la Tabacalera, sent aixís que la mateixa suma enmatlevada al Banch d'Espanya no li hauria costat sino un dos y mitj per cent d'interés.

Gracias a la oportuna denuncia del Sr. Nougés, l'erari públich realisarà un estalvi de mes de un milió de pessetas.

¿Pero no hi ha medi d'exigir responsabilitat als que regalan brevas de tal calibre a la Tabacalera?

ALFORJA, 13 de desembre

Días enrera varen passar dos subjectes molt honrats y de bons sentiments per tots els carrers de la vila pera veure si algú s'avenia ab un metje nou, persona de bé y molt intel·ligent en la seva carrera; y mentres la major part del poble s'hi avingé, dugas senyoras varen tenir a bé treure'ls de casa ab molts mals modos. D'aquestes senyoras, l'una havia estat una «plega fems», y l'altra s'ha distingit en días d'eleccions anant pel poble a buscar vots igual que una gossa quan ha perdut als cadells; y lo cert es que'n trobá tanta, qu'en cada casa li deyan: «A l'altre costat, mestressa, un altre día serà.»

REUS, 19 de desembre

En el «Patronat del obrer de Sant Joseph», format per varis fantítics y dirigit per un ensofanat apodat Mossén Nas, molt conegut per sas bonas obras, hont sols hi ha com a socis uns quants noys de menor edat, que cobran sis rals quan estan malalts, s'hi passa el rosari cada diumenge, dirigit dit merlot una salve cantada per veure si d'aquesta manera els encamina a ff desitjat.

També's té en projecte obrir una Cooperativa, ahont s'hi vendrà, segons veus, tota classe de comestibles. Pero ¿saben per qué volen obrirla? Per veure si d'aquesta manera enganyan al poble, fentli veure que's desvetlla sa protecció als pobres.

Per sort coneixem sos instints no gayre bons y estém disposats a no deixarnos enganyar per aquesta tayfa ensonatada.

VILALLONGA, 19 de desembre

Pera predicar el novenari el nostra mossen va enviar a buscar una calandria que se'ns ha explicat com un loro. Cada vegada s'ha queixat de la escassa concurrencia a l'iglesia, atacant durament a la juvenalla que oblidant la religió prefereix anarse'n a las capitals ahont sols hi troban corrupció y donas de món ab el sol intent de donarse en cóy y ánima a las cosas deshonestas.

Parlant d'aixó'l merlot s'hi engrescava de tal modo que no sabia cambiar de tema. Y es natural, no hi ha res que fassi obrir més l'ull, que aixó de la samassilla del antikiosco... Es la manera de fer parroquia.

VALLIRANA, 18 de desembre

El torero preferit de las hicas de María está molt cremat perquè algun pare li ha allunyat las sevas fillas per por sens dubte a un quiebro d'aquell ó d'unas banderillas de foch. Altres pares, no obstant, diu que per las festas próximas aniran en companyia d'alguns joves a cantar al Corral de la llana, que, segons sembla, hi haurá un arrós en perspectiva.

Sembla estrany que ab tants barbers y esquiladors com tenim en aquest poble encare quedi tanta llana.

Las gallinas del Quim

RA que sembla que's torna a parlar de construir una nova escuadra, perquè serveixi—diuen—de defensa a la nació, per si avuy per demá algun brétol extranger venia a dirnos alguna cosa, ¿saben lo que li va pasear al Quim ab las gallinas?

Ja veurán quina sortida mes xusca y hasta, si's vol, plena d'ensenyanas.

Vels'hi aquí que'l Quim, qu'en el fondo era un brau subjecte, encare que una mica badoch, tenia un galliner ahont hi criava una quarentena de gallinas; unas gallinas grosses, sanas, ponedoras, que si en Castelló las hagués vistae, ell que hi entén, se las hauria miradas ab no poca enveja.

Com ja pot suposarse, l'home anava a visitarlas cada día set ó vuyt vegadas, ara per dals'hi menjar, ara per posals'hi aygua, ara per recullir els ous que hagnessin fet...

—¿Quinas gallinas mes hermosas!—exclamava'l Quim a cada visita:—Repareu quina presencia... ¡Ni un remat d'avestrussos faria mes plantal!

Peró a lo millor, un dematí, ¡ayay! el confiat avicultor conta 'ls caps de virám qu'en el galliner tenia, y ¡aquesta sí qu'es bona!...—Trenta set, trenta vuyt... ¡Aquí hi faltan dugas gallinas! ¿Cóm rediable han fugit?—

No havían fugit, no: las hi havían robadas.

¿Qui? El masover de la masía del costat va posarlo en autos. ¡Las hi havia robadas la guineu!

—¿Cóm ho sabeu, vos aixó?—va preguntarli'l Quim, que ni remotament sospitava la presencia de la guineu per aquells reconcs.

—Ho sé porque l'he vista, y además porque del meu galliner també se me'n ha menjat una.

—¡Ah! Donchs, hi ha que fer el cap viu y pendre las degudas providencias.

—Fareu santament, Quim: las vostras gallinas son molt apetitosas, y la guineu, encare que pobra, té bon paladar.

—¿Deixeula per mil! Ja veuréu quin'una me li armo.

—¿Qué pensen fer?

—¿Qué? Que aniré a comprar una trampa de las més perfeccionadas, y un cop la tingui parada, ¡que vingui la guineu!

L'endemá, a punta de día, avans de fer res, corra el Quim al galliner y 's posa a contar las bestias.

—¡Bol... Trenta cinch, trenta sis... ¡Ja'n faltan dugas més! Aixó es més serio de lo que sembla. ¡Vaya si baig de comprar la trampa! ¡La trampa més forta y més segura que trobi!

Peró haventho deixat per un altre día, porque'l Quim, com la major part dels homes, no's recordava de Santa Bárbara sino quan tronava, y passat el perill, passada la por, anant un matinet a contar las gallinas, va adonarse, ferit per la consegüent sorpresa, de que la codiciada virám havia tornat a sufrir una baixa espantosa. ¡Cuatre nada menos se'n havia cruspit la despreocupada guineu desde l'última revista!

—¡Malehida sigui la guineu y 'ls advocats que la defensen!—va cridar el pobre pagés, encés com una fiera:—¡Vés quina destrossa m'ha fet al galliner! Ni en una ciutat quan s'hi fica'l cólera!... Pero lo qu'es ara sí que no m'entench d'orgas. Demá mateix vaig a comprar la trampa... ¡Vaya! Demá mateix.

Es clar: comensat com havia a deixarho per demá, al arribar a demá va deixarho per un altre día, y després per un altre, y seguidament per un altre...

Per la seva part la guineu, enllepolida, com pot suposarse, per la satisfactoria impunitat de que venia disfrutant, continuá també las sevas visitas al galliner; visitas que feyan disminuir d'una manera notable la densitat de ponedora població.

El Quim vinga renegar y amenassar al cel y a la terra. —¡Mala glassada l'estoibi! ¡Compraré la trampa! ¡Aixís me quedi al siti si demá no la compro!...

Peró no la comprava, y 'ls acoiteixements anavan desarrollantse ab la més atterradora normalitat. El pagés proposantse cada día anar per la trampa, y la guineu compareixent cada nit a fer provisió de gallinas frescas.

Un dilluns l'home va contarlas, y ja no més n'hi va trobar vint.

El dimars s'havían reduhit a quince.

El dimecres a dotze.

El dijous a vuyt.

Per abreviar, que quan el Quim el diumenge s'acostá al galliner per donar a las gallinas el seu paternal vistasso ¡ja no n'hi havia mes que una!

—¡Aquest cop sí que no ho deixo per demá! Ara mateix vaig per la trampa!

Y efectivament va anarhi; pero quan al tornar, carregat ab ella, entrava l'home tot satisfet al mas, la seva dona l'esperava al portal ab el semblant compungit.

—¿Qué hi há?—va preguntarli'l Quim, ensumant alguna novetat desagradable.

—Que ja pots tirar la trampa al pou. Ara acaba de venir la guineu, y s'ha emportat l'última gallina.

Aixó es lo que temo que li passarà a Espanya ab el plan de la nova escuadra que ara diuen que'l govern té al magí.

El pobre la vol fer porque serveixi de defensa a la nació...

Y no mira que al galliner ja com qui diu no hi queda cap gallina.

FANTASTICH

FELICITACIÓ

A pesar de las tragerias que per tot s'están veient, gracias als ayres que bufan per la banda de ponent; a pesar del color tetrico que ha agafat la situació, decidida, pel que sembla, a morir menjant turró, prengüins'ho ab fillofsofía y, mirants'ho un xich per alt, vejín de passar... com puguin las tres festas de Nadal.

¿Qué'n treuríam d'amohinarnos recremantnos l'esperit, recordant las picardias de la trepa de Madrid? A las penas punyaladas, com sol dir la gent de seny; y puig en 'quest món de monas qui día passa anys empeny, procurant pendre per sucre lo que sabem bé qu'es sal, vejín de passar... com puguin las tres festas de Nadal.

Olvíndine per uns días de tot lo qu'en plenas Corts ha dit aquesta caterva de polítichs vividores, que després de netejarnos la butxaca en tots sentits, encare 'ns volen fer creure qu'hem d'estarlos agrahits. Cert que aixó subleva l'ánima, mes ¡qué importa! ¡Tant se vall! Vejín de passar... com puguin las tres festas de Nadal.

Deixin a en Maura de banda y en Villaverde a rebó; fassin creu a las cabriolas de la disolta fusió; no pensin ab si en Romero va de tort ó va de dret, ni en si puja en Canalejas

ó si se enfonza en Moret. Ja que 's posa a aquest saynete una treva prudencial, vejín de passar... com puguin las tres festas de Nadal.

Qui tingui gall, que se'l menjí, sabiament ruixat ab ví; qui no'n tingui, que procuri agenciarse un colomí. Hi ha qui prefereix la llebra, ó'l cunill, si es tendre y ple, y hasta 's troba gent que afirma que com l'ánech no hi ha re. Y anyadint que a falta d'ánech també pot servir un pardal, vejín de passar... com puguin las tres festas de Nadal.

No ignoro que aixó resulta més bo per dir que per fé y que d'aquestes cosetas sóls ne menja aquell que en té. De sobras se que alimenta més que la broma l'arrós y que poch pot riure l'home que viu ab la rabia al cóy. Ab tot y aixó, jo insisteixo en el meu consell leal; vejín de passar... com puguin las tres festas de Nadal.

Demá que vinga la nostra, que segurament vindrá, porque, diguin lo que vulguin, tot aixó no pot durá; demá que'l jurat del poble falli d'una volta'l plet y, agafant per ff l'escombra, fassi un dissapte ben fet, si com enguany s'ensopega un terceto festival, ¡veurán de quin modo passan las tres festas de Nadal!

C. GUMA

EL VIÁTICH

Es el reduhit menjador, están dinant en Girol y la seva dona. El cap del marit dur, rodó y retallat ab máquina, s'apoya en un dels vidres pintats ab blanch d'Espanya del armari qu'está empotrat en l'únic ángul a propósit.

En Girol es sapat, las sevas camas llargas y groixudas son fetas per estar en habitacions mes grans que aquelles, aixís es, que 'ls genolls li puján mes amunt de la taula, un a cada banda de plat. Está repenjat en la cadira que cruix a cada moviment, empenyat en ferli sostenir tot son pes ab els barrots del darrera.

La boca de'n Girol mastega ab fruició y acompassadament, fent moure tota la carn llustrosa d'aquella cara vermella.

La Joana es de molt poca vida. Seu al altre extrem, menjant porque sí, prenent y deixant caure la forquilla; el cap baix, ple d'ombra. Es bufoneta y prima... Sembla que no siga de'n Girol.

Es tan fosca aquella miniatura de menjador que han de tenir el gas encés... pero, l'estalvian!... Una claror trista, vergonyosa y moguda, sobre una gran flor de paper brut y violat, flor que fa l'ombra d'un núvol sobre'l pellingu qu'encare sí anomena estovalla.

Rum-rum... Rum... fa un burinot negre y asquerós pegant de cap contra 'ls vidres de la finestra del pou. Rum-rum... Rum...

Entre ells y a l'altre cap de taula, asseguda a la trona, hi ha la nena. Riu y somica, plora y juga ab mans de niño Jesús, llargas y hermosas, esculpturals.

—Oh, oh!... que macas tens las mans—diu la Joana agafant'hi una y posantsela a la boca.—Oh, oh, que macas!...

—A propósit—deixa anar en Girol fent esforços per engolir lo que té a la gorja—m'han assegurat que 'ls fills tenen las mans a l'istil del pare... ab aixó, quan te sembli, ja'm dirás qui li ha fet las mans a'n aquesta criatura.

Y allargant el bras dret cap a la Joana, obra una ma quadrada, casi sens unglas, com si li anés a ventar una morma.

Ella ha tingut un estrement que l'ha glassada tota y no ha aixecat el cap.

En Girol s'ha omplert la boca y riu, llensant mollas de pa. Li ha fet molta, massa gracia lo que li ha dit l'Aruga, aquella dona mofeta y reganyosa que ven tomatechs y alls al peu de l'escala.

—Qué hi fums aixís, ab el cap al plat!... ¿Qué fas oració? Dónam el ví, ximpléta... Y bé, encare no't recordas de qui li ha fet las mans a la noya?...

La Joana va allargarli la tassa ab indignació. Estava massa confosa pera respondre al marit, pero sentia ganas d'egarrapar, de fers'hi ab las unglas.

Si seria la Fulana ó la Sutana la que li havia dit... Pero ¿es que ho sabia tot ell? Aixó pensava y l'esborrava. Ell... Ell sapiguerho tot!

—Rum-rum—feya'l burinot.—Rum-rum.

—Bé, que no tens llenga?—feu ell acompanyantse d'una riallada.—Es que si no'n tens... pots dir a qualsevol vehina que't deixi la seva, donchs per aquí al vehinat ne corren de molt llargas.

—Vaja, prou—crida la Joana, fent l'esforç d'una actriu—no'm vinguis ab pocas-soltas!

La nena sentia esverament. Ara a l'un, ara a l'altre, mirava als dos, ab ulls badats y inmóvils. Al últim arrencá a plorar.

Ningú va consolarla. Els seus plors disminuiren y esdevingué una quietut prenada de crits próxims a reventar. No obstant ell, en Girol, pelava una taronja ab molta indiferencia.

Feya la fillofsofía de molts marits:—Per ara res; quan els hi atrapi, faré un'altra cosa... Qui sab, potser son suposicions. Fins aquí no mes t'ho ha dit l'Aruga, y si ho sapigués del cert no't hauria amagat el nom del fulano.

El burinot negre, fastigós y cansoner, continuava donant cops de cap contra 'ls vidres de la finestra del pou, fent el ru-un-um-rum de la mala estrugancia.

Y ella, la Joana, també fillofsofava com la majoria de las adúlteras:—No, no hi tornaré pas mes. Si's descubrial... L'aniré a veure y li diré que prou. Pero ¿per qué'l tinch d'anar a veure?

En Girol s'aixecá. Va posarse'l barret. Encengué'l puro y sens obrir boca se'n aná.

Darrera seu la porta's tancá ab estrépit. Totas las portas d'aquella casa's tancavan de la mateixa manera. Barri de fam, drama segur.

Tremolaren las parets y de dintre'l armari reconer, n'eixí un gran soroll de copas, com d'ánimas de vidre que's trenquessin.

La Joana no's mogué d'assentada. Patia d'una indolencia crónica. Rumiava molt, mes li passava com als bous que no'n treueneres. El pi estava brut, la cunya feta un asco y l'paner de la roba per cusir, vessava. Sempre, quan arribava'l marit lo mes calent era a l'ayguera, pero aixó cada día.

Esquixos de Nadal

—¡No m'ha tocat res!... Y a fé que'l meu número es el mes rodó de tots. Figúrinse, ¡el zero!

—¿Si es un gall sá?... ¡Tan sá estés vosté com la pobra bestia!

Un senyor que ha tret la grossa. (L'ha tret a pas-sejar.)

¿Felicitaciones a mi? Llegeixin aixó d'aquí.

La petita jugava. S'entretenia donant cops de cullera contra un plat ple de sopa. Era tan salada, qu'ell, qu'en qüestió de paladar no hi entenia res, l'havia deixada.

Xip, xap, pat-xap, la sopa saltava y queya per sobre la taula y per terra, esquixant la paret y posant com un llardó a l'infelis criatura.

Y la Joana res, ni ho veya; ja he dit que rumiava. Cansada y aburrida d'aquella freda y monótona quietut, a la ff, fent el sumiquet, la pobra nena va adormirse, ab postura violent...

Y ella, la mare, fastigujada y aburrida també, va extendre'l bras sobre las mollas y las tacas de l'estovalla y 'l seu cap de bellesa de cartró ab ajeures damunt d'ell y va tancar las parpellas...

De mes enllá d'aquella quietut enervadora, del carrer sorollós se'n aixecá el só pausat y trist de una campaneta. Y aná creixent, creixent, cada cop mes pausada y mes trista. Era'l Viátich.

La Joana, despertantse, va corre al balcó. Era petit, un balcó d'entressol, brut, ab quatre ó cinch testos que

no hi cabien. Feyan unas flors malalties y vulgars. El carrer era estret y trist. Al davant l'alta y fosca paret del quartel, ab aquellas reixas de presó, sempre tancadas y plenas de trenyinas.

La gent comensava á agenollarse y en els sòcols de la llarga paret fosca avansava una llum pàlida y trémola. La campaneta sonava aprop, acostantse...

La Joana estava emocionada, s'agenollá y guaytà fíxament per entre 'ls ferros de la barana...

Passá 'l Viaticó voltat de llum y d'adoració. Y 'l vicari jove, que 'l duya ab una pose tremenda, aixecá 'ls ulls y enfonzá en las carns ardentes de la Joana una mirada sacrílega, luxuriosa...

Y en aquell instant, plé d'unció mística, ab el cap sobre 'l pit restá ab veu forta y clara:

—Miserere mei Deus secundum magnam, misericordiam tuam.

Pero ella com que no sabia de llatí, va entendre son verdader significat:—Vina, que t' desitjo. Vina, ab las mitjas vermellas.

ESPATECH

REPLICHS

L nou ministre de Obras públicas, de una bufada ha tirat per terra tots els plans y projectes del seu antecesor.

Res de canals, ni de pantanos, ni de camins vehinals... Es més: ha tingut la despreocupació de dir qu' en Gasset, si 'ls prometia y fins de tant en tant colocava alguna primera pedra, ho feya sols per afany de populatxeria.

Aixís son els ministres conservadors ab el poble: 'ls uns 'l enganyan, els altres el desenganyan. Ab una de calenta, seguida de un'altra de freda, se li quedan els quartos y al cap-de vall no li donan res.

En Maura té un noy qu' encare no ha complert la major edat, á pesar de lo qual el seu papà s' empenya en presentarlo candidat á diputat á Cortes per un districte de Aragó qu' está vacant.

Lo que dirá ell:

—¿Per qué no ha de poder ser diputat un fill meu, encare que no tingui l' edat, havent'hi qui mereixent una cartera pera anar á estudi, 'n desempeña una de ministre? Y ademés, si á disset anys se pot ser rey ¿cóm no s' ha de poder ser legislador encare que no s' hajan complert els vinticinch?

El revister polítich de *La Vanguardia*, monárquich militant, ha tret la següent instantánea de l' actual situació política:

«Gracias á tot aquest barullo (las renyinas dels partits monárquichs) la minoria republicana ha virgut á ser en certa manera l' árbitra de la situació. Com sigui que al davant seu no hi ha una majoria compacta, á cada moment troban els republicans la junta pera introduhir la palanca y quartejar l' edifici gubernamental.»

L' esborrach ja hi es: ara no més falta ficarhi 'l cartutxo de dinamita, y s' hi ficará!

En celebració á haver sigut nombrat ministre de Instrucció pública 'l Sr. Domínguez Pascual, els seus paisans de Carmona van fer una gran corrida de toros.

Una festa molt adequada.

¿No han fet ministre de Instrucció pública á un país? Donchs allá van sis toros com sis catedráticos de Facultat major, y ¡viesca la Instrucció pública!...

En alguna cosa ó altra s' ha de conèixer que l' Espanya monárquica s' está europeisant.

Una frase de 'n Silvela:

—En Villaverde 'm venjará de sí mateix; en Maura 'm venjará de Palacio, y 'ls meus amichs me venjarán de 'n Maura.

L' adagi diu:—Morta la cuca, mort el verí.

Cert per lo que respecta á las cucas; pero no, per lo tocant á n' els Silvelas.

S' atribueix al arcalde Boladeres, el següent plan:

—Perque no 'm prenguin la vara, estich disposat á tot, fins á entortolligármela per las patillas, y á veure quin guapo s' atreveix á desenredarla.

Un seu amich li digué:

—Ay, pobre Guillém, que 'n vas d' errat. Si 'ls convé pèndretela, te la pendrán, encare que t' hajan d' afeytar, y aixís perdras dos cosas: la vara y las patillas.

Políticament en Silvela va suicidarse.

Y ara molts conservadors se disposan á enviari un mensatge, suplicantli que rescuiti y que de nou accepti la direcció del partit.

Y en Silvela respón:—Si fes lo que vostés m' aconsellan, no hi hauria prou pedras al carrer per apedregarme.

¿Creurian que aquesta sortida de las pedras, que ha tingut en Silvela, m' engresca molt?

Crech que, contat y debatut, al últim el poble espanyol s' haurá de decidir á votar ab ellas.

Bé se las mereixen els morts per dintre, qu' encare s' obstinan en tenirse drets.

L' *Avi Brusí* califica als regidors republicans del Ajuntament barceloní de «mayoría demagógica de extensión universitaria.»

Una frase bonica y expressiva, que desmenteix rodonament als que tatxan de analfabets als republicans.

Y per cert que convé moltíssim que 'ls nostres regidors portin la extensió universitaria al Saló de Cent.

Els reaccionaris y clericals necessitan molts llistons, y estiguin ben segurs que las rebrán.

A última hora s' han trobat 35 milions de franchs escaduers de la fortuna que va deixar el Papa Lleó XIII. Els seus testamentaris se 'ls reservavan, cumplint, segons han dit, las disposicions del difunt, que 'ls obligá á no entregarlos sino després de haver transcorregut quatre mesos després de la seva mort.

Es bastant difícil trobar una explicació satisfactoria á semblants capritxos póstums. Pero de totes maneres, els franchs han sortit... y *ben dicamus Dómine!*

En Maura, tan serio com vol ser, resulta que ara s' dedica á fer brometa.

L' altre dia á un amich que li parlava de la seva situació cada dia més crítica, li va dir:

—Fugi, home, ¿que no sab que 'l gall de 1906 nosaltres el menjarém desde 'l poder?

¿Vol que li digui una cosa, Sr. Maura?

El gall de 1906 no se 'l menjará vosté ni cap monárquich.

Perque 'l gall de 1906 será 'l gall de la República.

Aixís m' agradan els cardenals.

Vacava la dignitat d' arcediá en el capítul de la catedral, y l' Eminentíssim 'l ha provehida... ¿en el més sabi, en el més ilustrat, en el més antich?... No, senyors: en un seu parent.

Si aixís solen ferho 'ls polítichs de Madrid ¿perqué no han de imitarlos els cardenals de Barcelona? Desenganyinse, fins per aquells que no s' casan, la familia es una gran institució.

L' eminent Azcárate, impugnant ab gran eloqüencia 'l pressupost de ingresos, ha fet notar que la Casa real es 'l única que no tributa.

En l' últim any de la regencia va ferse un donatiu de un milió de pessetas; pero desde que D. Alfonso XIII va jurar la Constitució, de aquest donatiu no se 'n ha tornat á parlar més.

Lo qual no deixa de ser un gran consol pels contribuents que ja no poden ab la seva ánima.

CANTARS

¡Desdixats villaverdistas!
¡Ves al final, quina pega!
Tan bé que vai criá 'l gall,
y ara en Maura se us el menja!

Any 28 de sa publicació — S' ha posat á la venda

Almanach de la CAMPANA DE GRACIA

1904 — PREU 2 RALS

El mes popular dels Almanachs polítichs

Ja tenim els pressupostos aprovats pel noucents quatre. Empleat, firma la nómina y ves cridant: ¡Viva Espanya!

Jo necessitava neulas, y buscant hont ne tenian, vaig aná al Ajuntament, y n' hi vaig trobá una pila.

Per en Moret, turróns fins; per en Pidal, turróns agres; per en Silvela, de neu; per en Romero, de barra.

—Tot aixó se 'n va á la porra,— aném dihent mesos há; pero Nadal vé y ¡miréusels cóm s' están menjant el gall!

L. WAT

Era un convent de frares. Tots els que formavan la comunitat esclatavan de grassos, y estavan roigs com pebrots vermells, á causa del gran consúm que feyan de perdius y altres menjars substanciosos. Pero en el peccat de la gula varen trobar l' escarment. Va declararse en la comunitat una verdadera epidemia de feriduras.

Consultaren á un metje, y aquest els prohibí l' us de uns aliments tan forts.—Vejetals, res més que vejetals: no 's moguin d' aquí—'ls digué.

Aixís ho feren; pero al poch temps perdian els bons colors, l' animació, l' empenta. Músteche divagavan per aquells claustres y corredors com ánimas en pena.

Un dia 'l prior els cridá á capítul, pera decidir si havian de continuar per més temps aquell régimen de dejuni. Ell ja no podia més y estava per tornar als antichs usos, afrontant las traïdoras apoplegias.

—Sí, sí,—cridá la comunitat entusiasmada—perdiu per barba, y caygui 'l que caygui!

Un tipo vell y estantís, qu' encare se las pega de Tenorio, veyent venir á una airosa manestra, se li planta al davant y, trayent gaspiras mortas per sos ulls de peix passat y ab la boca babejantli, li diu:

—Escolti, prenda: si vosté volia, pendriam un cotxe y aniriam á donar un passejet.

La noya, ab molt bona sombra, li respón:

—Miri, senyor: jo espero que passi La Catalana; vosté pot esperar el cotxe dels morts.

Dissapte que vé, dia 2 de Janer de 1904

NÚMERO EXTRAORDINARI DE

La Campana de Gracia

¡Any nou! ¡Ilustració espléndida! ¡Text variadíssim!
¡Notas d' actualitat!

8 páginas * 10 céntims

SOLUCIONS

Á LO INSERTAT EN EL ULTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Em pre-so-nat.*
- 2.ª ENDAVINALLA.—*Matalás.*
- 3.ª TRENGA-CLOSCAS.—*La Creu de la Masia.*
- 4.ª GEROGLIFICH.—*Com mes estacions mes factors.*

Han endevinat totes ó part de las solucions del número anterior els caballers: Gracías per la corbata, Népe Ventura y Corech de Can Taps.

CORRESPONDENCIA

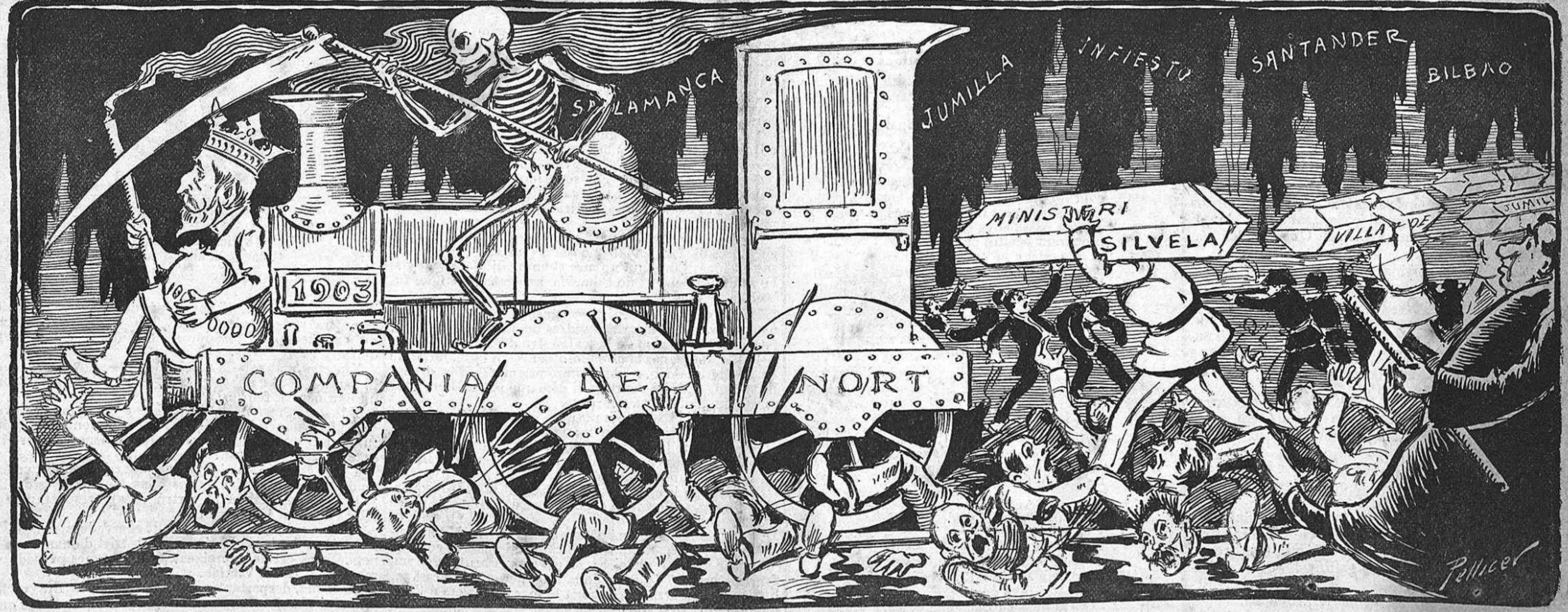
Caballers: En Romaní y l' Angelita, Un taper de Casá, Menxe y Dorm, Un qu' es casat ab una dona de Lloret, Amando Meseguer, J. Gispart Maymó, Un turronayre, Pompeyo y L. Carreras Areny: No pot ésser.

Caballers: Quimet de Cuba, Xapú Dopor, F. Virgili R., A. Cararach, F. Joanet y Constantino Alberní: Veurém de servirlos.

Caballer: Eduardo Xuclá: Las poestas no s' enlayran prou; els trenca closcas s' enlayran que s' perden de vista.—J. Costa Pomés: Lo d' avuy y lo rebut anteriorment, tot entra en cartera.—Matías Costa: El fer versos ben fets costa mes de lo que s' pensa.—Albertet de Vilafranca: Vaji fent, sense desmayar... pero sense admirar'hi—Un lector que ho veu tot: Gracías per l' avís. Coneixém la táctica d' aquesta gentussa. No es que 'ns faltin armas ni rahons aclaparadoras per combatrels... Es que no hi volém tractes, vellaquí.—A. Meseguer: Correccions no 'n fem; y menos á aquells qu' escriuhen *jeanita* y cosas per l' estil.—J. Vives: Podria estar molt millor.—Po. K. Solta: Si 'l treball se va acceptar no dupli estar en cartera.—Joan B. C., J. O. B., M. M., C. C., J. S., Un empatya caciques, J. S. (a) Pepín, A. B. V. y C. U. R. de Santa Perpétua y A. M.: No podém publicar las cartas per varios motius.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

L' enterro del any

Any de desgracias, — any depravat, — ¡el diable t' haji — ben perdonat!